

ด่วนที่สุด

ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/ว ๑๗๓๒

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้พระราชกรณียกิจและขยายผลพระราชดำริ ตามแผนงานส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติในระดับพื้นที่

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/ว ๑๒๘๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕
๒. หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/ว ๑๒๘๒ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินการศูนย์เรียนรู้ฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบรายงานการคัดเลือกสถานศึกษา จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ จังหวัดได้จัดส่งแผนการดำเนินงานเฉพาะของพื้นที่ (tailor-made) “รู้ รัก สามัคคี เทิดไท้เหนือเกล้าชาวนครศรีธรรมราช” ตามแผนงานส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติในระดับพื้นที่ ซึ่งเป็นการบูรณาการโครงการ กิจกรรม ภายใต้นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ข้อที่ ๑.๑ สร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตย และนโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ ข้อที่ ๒.๑ เทิดทูนและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ และกรมการปกครองได้จัดสรรงบประมาณให้แก่อำเภอ อำเภอละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อจัดทำโครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในระดับอำเภอ รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า เพื่อให้อำเภอเป็นหน่วยบูรณาการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลให้บรรลุผลสำเร็จเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นในเรื่องการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติและเรื่องการเทิดทูนและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้อำเภอดำเนินการจัดตั้ง **“ศูนย์เรียนรู้พระราชกรณียกิจและขยายผลพระราชดำริในสถานศึกษา”** ในอำเภอทุกอำเภอ ตามแนวทางการดำเนินการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.) ดังนี้

๑. ให้อำเภอคัดเลือกสถานศึกษาในพื้นที่เป็นสถานศึกษาดำเนินการนำร่อง จัดตั้งเป็น**ศูนย์เรียนรู้พระราชกรณียกิจและขยายผลพระราชดำริในสถานศึกษา** จำนวนตามความเหมาะสมและความพร้อมของสภาพพื้นที่ (ควรมีมากกว่าอำเภอละ ๑ แห่ง) และให้อำเภอรายงานผลการคัดเลือกสถานศึกษานำร่อง ให้จังหวัดทราบตามแบบรายงาน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒.) ให้จังหวัดทราบภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๒. ให้อำเภอจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ ดำเนินการนำร่องตามข้อ ๑. จากงบประมาณตามโครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในระดับอำเภอ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ (หนังสือที่อ้างถึง ๒.) ตามที่อำเภอเห็นสมควร

๓. ให้อำเภอพิจารณาแต่งตั้งปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้นำชาวบ้านที่เป็นแบบอย่างในการน้อมนำพระราชดำริหรือพระบรมราโชวาท ตลอดจนหลักการทรงงานมาปฏิบัติในพื้นที่ เช่น ผู้นำศูนย์เรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริระดับอำเภอ ที่กรมการปกครองได้เคยสั่งการให้ดำเนินการไปแล้ว เป็นที่ปรึกษาศูนย์เรียนรู้ฯ ในสถานศึกษา เพื่อเป็นการขยายผลศูนย์เรียนรู้ฯ ในชุมชนไปสู่สถานศึกษาอีกทางหนึ่ง และเกิดการบูรณาการปฏิบัติระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยให้สำเนาคำสั่งแต่งตั้งรายงานจังหวัดทราบภายในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕

/๔. ให้อำเภอ...

๔. ให้อำเภอดำเนินการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ ในสถานศึกษาของอำเภอให้แล้วเสร็จ โดยแต่ละศูนย์ฯ จะต้องจัดให้มีกิจกรรมอย่างน้อย ๓ ส่วน ตามแนวทางการดำเนินการที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อ ๒.๑ แล้วให้อำเภอรายงานผลการจัดตั้งศูนย์ฯ พร้อมภาพถ่ายของแต่ละศูนย์ฯ บันทึกลงแผ่นซีดี ส่งจังหวัดภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

๕. ให้อำเภอคัดเลือกศูนย์เรียนรู้ฯ ในสถานศึกษาดำเนินการนำร่องที่มีผลการดำเนินงานดีเด่น (อาจจะมีมากกว่า ๑ แห่ง) ประกาศยกย่องชมเชยเพื่อเป็นต้นแบบในการขยายผลแก่สถานศึกษาอื่น ๆ ในอำเภอ และรายงานผลพร้อมบรรยายสรุปการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้ฯ ดีเด่นดังกล่าว รวมทั้งภาพถ่าย ซึ่งจัดทำเป็นเอกสารและแผ่นซีดี ส่งจังหวัดภายในเดือน กรกฎาคม ๒๕๕๕

ทั้งนี้ จังหวัดจะพิจารณาคัดเลือกศูนย์เรียนรู้ฯ ดีเด่น ของอำเภอเพื่อประกาศยกย่องเป็นศูนย์เรียนรู้ฯ ดีเด่นในระดับจังหวัด (อาจจะมีมากกว่า ๑ แห่ง) เพื่อเป็นต้นแบบในการขยายผลการดำเนินงานแก่สถานศึกษาในจังหวัด ภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.
(ฐิตวัฒน เชาวลิต)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่ทำการปกครองจังหวัด
(กลุ่มงานปกครอง)
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๕-๖๑๓๓ ,๐-๗๕๓๑-๐๐๙๖
www.pokkrongnakhon.com

แนวทางการดำเนินการ
ศูนย์เรียนรู้พระราชกรณียกิจและขยายผลพระราชดำริในสถานศึกษา

๑. ที่มาและแนวคิด

กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำแผนงานส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติในระดับพื้นที่ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้รับทราบและให้ทุกส่วนราชการให้ความร่วมมือและเป็นเจ้าภาพ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕

การสร้างความตระหนักและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติร่วมกันในการเทิดทูนและธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้วยการเผยแพร่พระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุขของปวงชนชาวไทย โดยการสนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่งในจังหวัดมีศูนย์เรียนรู้พระราชกรณียกิจและขยายผลพระราชดำริ เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกฝังความคิดเกี่ยวกับคุณูปการที่สถาบันพระมหากษัตริย์มีต่อชาติไทย แก่เยาวชนและชุมชน ทำให้เด็ก เยาวชน และชุมชน เรียนรู้พระราชกรณียกิจน้อมนำมาดำเนินงานตามรอยเบื้องพระยุคลบาท ซึ่งเป็นการปฏิบัติบูชา จะทำให้เกิดเครือข่ายเยาวชนและชุมชนเป็นพลังร่วมกันในการเทิดทูนดำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. แนวทางการดำเนินงาน

โดยที่ กรมการปกครอง ได้ดำเนินการให้ทุกอำเภอศึกษาแนวทางการปฏิบัติตามพระราชดำริจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในแต่ละภูมิภาคที่อยู่ใกล้พื้นที่อำเภอ และน้อมนำมาจัดตั้งศูนย์เรียนรู้และขยายผลโครงการพระราชดำริในระดับอำเภอแล้ว ดังนั้น การสนับสนุนให้สถานศึกษาในพื้นที่จัดตั้งศูนย์เรียนรู้พระราชกรณียกิจและขยายผลพระราชดำริ จะเป็นการขยายผลไปสู่เยาวชนและชุมชนได้กว้างขวางทั่วถึงยิ่งขึ้น จึงมีแนวทางดำเนินงานให้อำเภอสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้พระราชกรณียกิจและขยายผลพระราชดำริในสถานศึกษา ดังนี้

๒.๑ ให้อำเภอคัดเลือกสถานศึกษาในพื้นที่ ซึ่งมีความสมัครใจและมีความพร้อมที่จะจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ เป็นสถานศึกษาดำเนินการนำร่อง ตามความเหมาะสมและความพร้อมของสภาพพื้นที่ โดยภายในศูนย์ศึกษาพระราชกรณียกิจและขยายผลพระราชดำริ ควรจัดให้มีกิจกรรมอย่างน้อย ๓ ส่วน ดังนี้

(๑) ส่วนข้อมูลมาตรฐานประจำศูนย์ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และความเป็นชาติไทย และพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งมีสาระสำคัญตามเอกสารที่แนบ โดยให้สถานศึกษาพิจารณาเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและชุมชน

(๒) ส่วนภาพข่าวและสรุปสาระพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ โดยให้มีการปรับปรุงข้อมูลและภาพข่าวอย่างน้อยทุกเดือน

(๓) ส่วนข้อมูลโครงการ/กิจกรรมขยายผลพระราชดำริที่สถานศึกษา ครู นักเรียน และชุมชนร่วมกันดำเนินงานน้อมนำพระราชดำริ พระบรมราโชวาท หรือ หลักการทรงงานมาเป็นแนวทางปฏิบัติหรือขยายผลตามบริบทของสถานศึกษาและชุมชน

๒.๒ ให้อำเภอจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสถานศึกษา ที่ได้รับการคัดเลือกให้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ ดำเนินการนำร่องตามข้อ ๒.๑ จากงบประมาณตามโครงการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในระดับอำเภอ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๕.๔/ว๕๕๖๓ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ตามที่อำเภอเห็นสมควร

๒.๓ ให้อำเภอพิจารณาแต่งตั้งปราชญ์ชาวบ้านหรือผู้นำชาวบ้านที่เป็นแบบอย่างในการน้อมนำพระราชดำริหรือพระบรมราโชวาท ตลอดจนหลักการทรงงาน มาปฏิบัติในพื้นที่ เช่น ผู้นำศูนย์เรียนรู้ฯ ที่อำเภอได้คัดเลือกให้เป็นเป็นศูนย์เรียนรู้ฯ ประจำอำเภอ ที่กรมการปกครองได้เคยสั่งการให้ดำเนินการไปแล้ว เป็นที่ปรึกษาศูนย์เรียนรู้ฯ ในสถานศึกษา เพื่อเป็นการขยายผลศูนย์เรียนรู้ฯ ในชุมชนไปสู่สถานศึกษาอีกทางหนึ่ง และเกิดการบูรณาการปฏิบัติระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

๒.๔ ให้จังหวัดให้คำแนะนำและติดตามการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ ในสถานศึกษาของอำเภอให้แล้วเสร็จภายในเดือน มิถุนายน ๒๕๕๕ แล้วรายงานให้กรมการปกครองและกระทรวงมหาดไทยทราบ

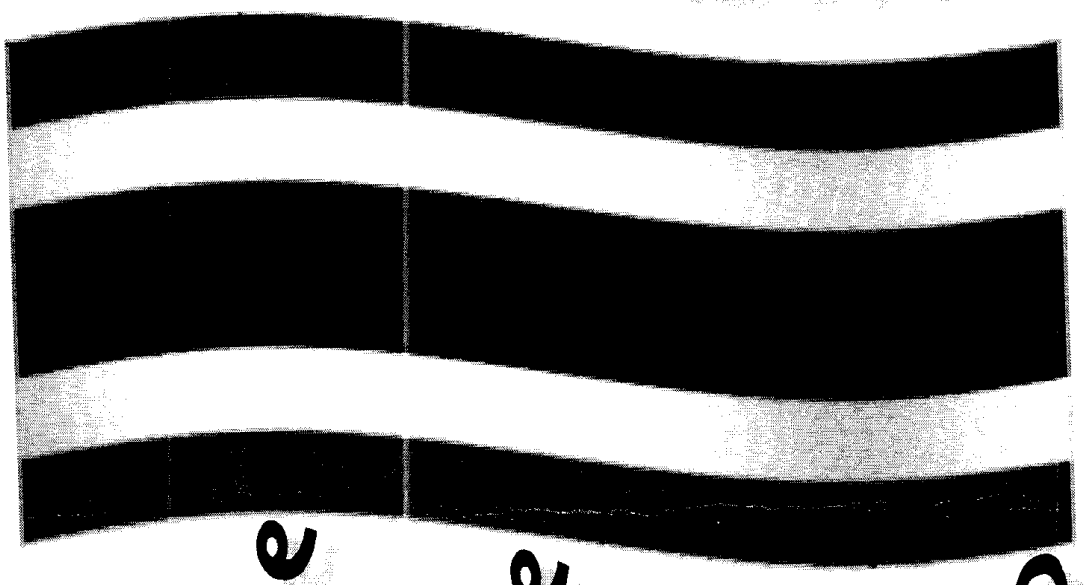
๓. การคัดเลือกศูนย์เรียนรู้ฯ ดีเด่น ในระดับอำเภอและระดับจังหวัด เพื่อเป็นต้นแบบและขยายผล

๓.๑ ให้อำเภอพิจารณาคัดเลือกศูนย์เรียนรู้ฯ ในสถานศึกษาดำเนินการนำร่องที่มีผลการดำเนินงานดีเด่น (อาจจะมีมากกว่า ๑ แห่ง) ประกาศยกย่องชมเชยเพื่อเป็นต้นแบบในการขยายผลแก่สถานศึกษาอื่นๆ ในอำเภอ ภายในเดือน กรกฎาคม ๒๕๕๕

๓.๒ ให้จังหวัดพิจารณาคัดเลือกศูนย์เรียนรู้ฯ ดีเด่น ของอำเภอตามข้อ ๓.๑ ประกาศยกย่องชมเชยเพื่อเป็นต้นแบบในการขยายผลการดำเนินงานแก่สถานศึกษาในจังหวัด (อาจจะมีมากกว่า ๑ แห่ง) ภายในเดือน สิงหาคม ๒๕๕๕

๓.๓ ให้จังหวัดรายงานผลการคัดเลือกศูนย์เรียนรู้ฯ ดีเด่น ตามข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ พร้อมบรรยายสรุปการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้ฯ ดีเด่นดังกล่าว รวมทั้ง ภาพถ่าย ซึ่งจัดทำเป็นเอกสารและแผ่นซีดี โดยไฟล์รูปถ่าย .jpg ไม่บีบอัดไฟล์ ขอให้ภาพถ่ายมีความคมชัด และสื่อถึงกิจกรรมที่ชัดเจน สำหรับไฟล์เอกสาร ขอให้ใช้ Microsoft word ๒๐๐๓ อักษรไทยสารบัญ ขนาด ๑๖ พ้อยท์ ส่งให้กระทรวงมหาดไทย ภายในวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ เพื่อกระทรวงมหาดไทยจะใช้ประมวลเป็นผลการดำเนินงานโดยรวมของจังหวัดต่อไป

พระมหากษัตริย์

สถาบันหลักของชาติ

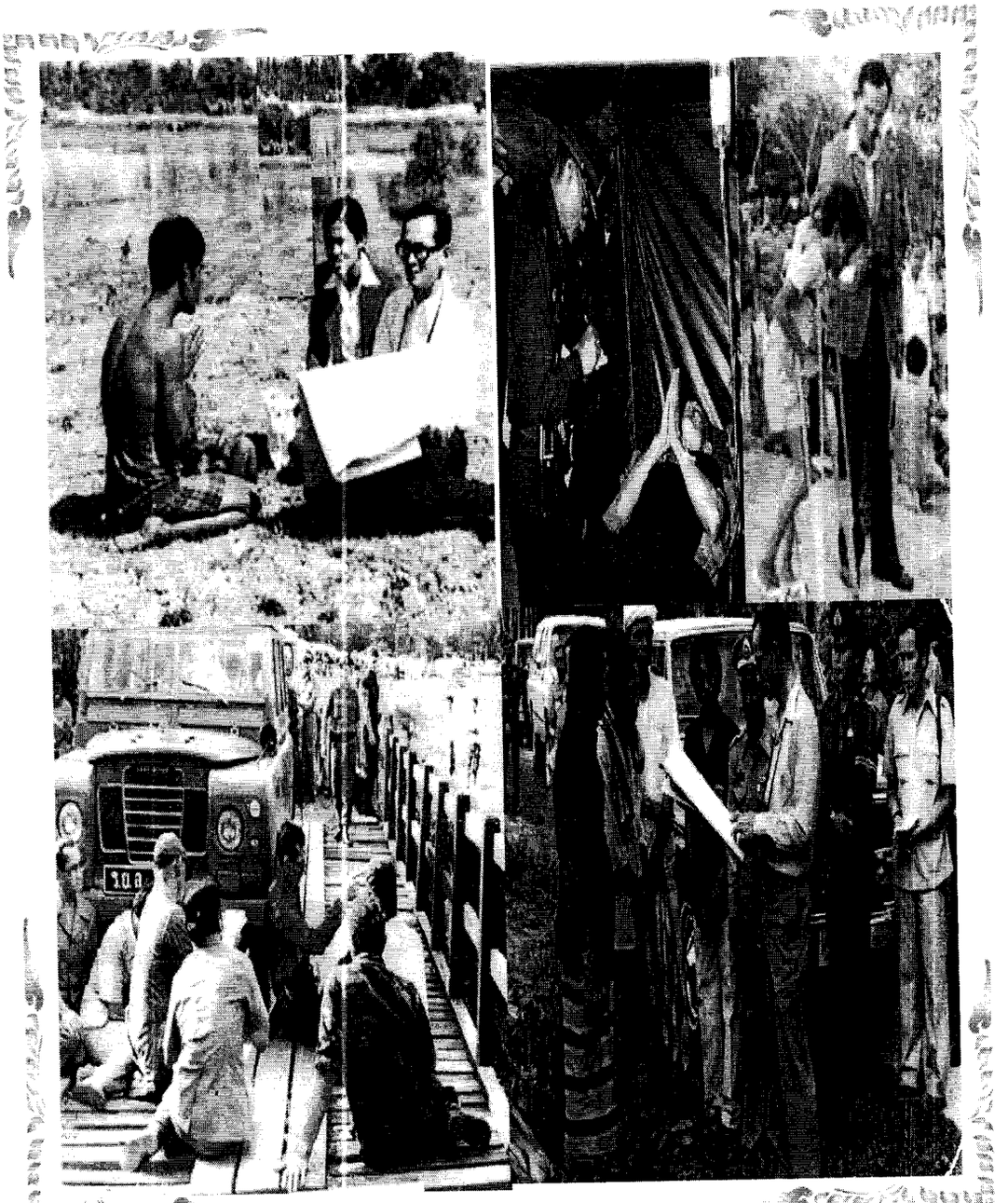
พ่อหลวงของปวงชน

ทรงตรากตรำบำเพ็ญกิจด้วยคิดห่วง

ภาพพ่อหลวงปวงชนเห็นเป็นประจักษ์

พระเสโทหยาดหล่นบนพระพักตร์

ทรงงานหนักด้วยรักเอื้อเพื่อชาวไทย

พระวิริยะและความพากเพียร
เพื่อประโยชน์สุขของชาวไทย

พระบรมราโชวาท
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

"ความสุข ความสวัสดีของข้าพเจ้าจะเกิดขึ้นได้ ก็ด้วยบ้านเมืองของเรามีความเจริญ มั่นคง เป็นปกติสุข ความเจริญมั่นคงทั้งนั้นจะสำเร็จผลเป็นจริงไปได้ ก็ด้วยทุกคนทุกฝ่ายในชาติ มุ่งที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เต็มกำลัง ด้วยสติ รู้ตัว ด้วยปัญญา รู้คิด และด้วยความสุจริต จริงใจ โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าส่วนอื่น"

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
พระราชทานเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2552

สถาบันพระมหากษัตริย์และความเป็นชาติไทย

สถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันที่มีความผูกพันและมีพระมหากรุณาธิคุณ ที่เป็นคุณูปการอย่างยิ่งต่อชาติไทย ดำรงอยู่ในสถานะสถาบันหลักของชาติ นับตั้งแต่ต้นยุคประวัติศาสตร์ชาติไทย จนถึงปัจจุบัน นำพาชาติไทยผ่านพ้นช่วงสำคัญที่เป็นเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ดังนี้

1. การก่อตั้งอาณาจักรไทย ในรัชสมัยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ปฐมกษัตริย์แห่งอาณาจักรสุโขทัย ที่รวบรวมผู้คนและดินแดน ไม่ยอมอยู่ภายใต้อำนาจของขอม สถาปนานครรัฐ (City State) เป็นอาณาจักรแรกของไทย จนพัฒนามาเป็นรัฐชาติ (Nation State) ในรัชสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งยุครัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบัน

2. การปกป้องรักษาและกอบกู้เอกราชของชาติ ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งในการสูญเสียเอกราชครั้งแรก สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงเป็นผู้นำการกอบกู้เอกราช และด้วยพระบารมีของพระองค์และพระมหากษัตริย์พระองค์ต่อ ๆ มา ทำให้กรุงศรีอยุธยาไม่ถูกรุกรานเป็นเวลานาน 200 ปี จนกระทั่งสูญเสียเอกราชครั้งที่สอง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงเป็นผู้นำการกอบกู้เอกราช และย้ายราชธานีมาสร้างกรุงธนบุรี ซึ่งพัฒนามาเป็นกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน

3. การรักษาอิสรภาพของชาติจากลัทธิอาณานิคม ในรัฐสมัยรัชกาลที่ 5 ประเทศมหาอำนาจตะวันตก ได้แก่ อังกฤษและฝรั่งเศส ได้ขยายอิทธิพลสู่กลุ่มประเทศในเอเชียอาคเนย์ ในลักษณะการยึดครองดินแดนและครอบงำการบริหารประเทศเพื่อผลประโยชน์ประเทศของตน ล้นเกล้าฯรัชกาลที่ 5 ทรงดำเนินวิเทโศบายผูกมิตรกับประเทศมหาอำนาจในทวีปยุโรป เช่น รัสเซียและทรงเสด็จพระราชดำเนินเยือน ประเทศในยุโรป เพื่อให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับของอารยะประเทศ รวมทั้งได้ส่งพระราชโอรสและข้าราชการไปศึกษาต่อต่างประเทศ เพื่อนำความรู้และวิทยาการที่ทันสมัยด้านต่าง ๆ กลับมาปรับปรุงพัฒนาประเทศ แม้เมื่อเกิดการคุกคาม ด้วยกำลังโดยตรงของมหาอำนาจอังกฤษและฝรั่งเศส พระองค์ก็ทรงดำเนินนโยบาย ยอมเสียเดินแดนส่วนน้อยบางส่วน เพื่อรักษาดินแดนส่วนใหญ่ และอธิปไตยของชาติไว้ ทำให้รอดพ้นจากการเป็นเมืองขึ้นของมหาอำนาจตะวันตก

/ในรัชสมัย.....

ในรัชสมัย รัชกาลที่ 6 ทรงสำเร็จการศึกษาจากประเทศอังกฤษ เมื่อขึ้นครองราชย์ ได้ทรงปรับปรุงการบริหารบ้านเมืองให้ทันสมัย เพื่อให้ทัดเทียมกับอารยะประเทศ และทรงปลูกฝังความสามัคคี ความรักชาติ รวมทั้งการประกาศร่วมสงครามกับฝ่ายพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ 1 เมื่อสงครามยุติ และพันธมิตรเป็นฝ่ายชนะ ทำให้ไทยได้รับดินแดนที่เคยยกให้อังกฤษและฝรั่งเศสในสมัยรัชกาลที่ 5 คืนทั้งหมด

4. การนำประเทศสู่ความเป็นประชาธิปไตย ในรัชสมัยรัชกาลที่ 6 ทรงริเริ่มที่ให้มีการเผยแพร่ และเรียนรู้การปกครองและการบริหารตามระบอบประชาธิปไตย โดยทรงตั้งเมืองจำลองขึ้นเรียกว่า **"ดุสิตธานี"** เพื่อให้ข้าราชการและชนชั้นปกครองได้เรียนรู้และฝึกหัดการบริหารและการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการเตรียมการและวางรากฐานที่สำคัญให้แก่การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย

ในรัชสมัยรัชกาลที่ 7 เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 24 มิถุนายน 2475 ก็เป็นเพราะ มหากรุณาธิคุณและพระเมตตาของพระมหากษัตริย์ที่ทรงสละพระราชอำนาจ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสันติวิธี เป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองที่ไม่มีความรุนแรงที่ทำให้เกิดการสูญเสียชีวิตหรือเลือดเนื้อ ดังที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ ทำให้ประเทศไทยยังดำรงความเป็นเอกภาพและความสมานฉันท์ได้จวบจนปัจจุบัน

5. การต่อสู้ทางลัทธิอุดมการณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงนำชาติผ่านพ้นวิกฤตการณ์ที่สำคัญในช่วงที่โลกอยู่ในยุคสงครามเย็น ซึ่งเป็นการต่อสู้ทางลัทธิอุดมการณ์ที่แตกต่างกันระหว่าง 2 มหาอำนาจของโลก ซึ่งประเทศไทยได้รับผลกระทบด้วย ในหลายประเทศมีการต่อสู้ทั้งทางความคิดและด้วยกำลังอาวุธระหว่างคนในชาติ จนประเทศแตกแยกล่มสลาย แต่ในประเทศไทยด้วยพระเมตตาและพระบารมีที่ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ ก่อให้เกิดความสามัคคีและความเชื่อมั่น ในหลักเมตตาธรรมและการให้อภัย ทรงนำพาชาติไทยก้าวผ่านสงครามระหว่างคนในชาติ ที่มีความเชื่อในลัทธิอุดมการณ์แตกต่างกัน และยุติปัญหาด้วยสันติวิธี ทำให้ผู้ที่มีลัทธิอุดมการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งเคยจับอาวุธต่อสู้คนไทยด้วยกัน เปลี่ยนมาเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยและประเทศไทยรอดพ้นจากการล่มสลาย ดังเช่นที่หลายประเทศใกล้เคียงต้องเผชิญ

/6. ความยากจน.....

6. การแก้ไขปัญหาความยากจน – ความขัดแย้ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ ได้อุทิศพระองค์ทรงงานพัฒนาทุกด้าน ทุกสาขา เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน และพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของพสกนิกรมาโดยตลอด ในระยะแรก ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรทั่วประเทศ เพื่อให้ทรงทราบถึงปัญหาและสภาพของพื้นที่ ซึ่งเรียกโดยรวมว่า **ภูมิสังคมแต่ละแห่ง** กล่าวได้ว่า บนผืนแผ่นดินไทยแทบไม่มีที่แห่งใด ซึ่งมิได้ประทับรอยพระบาทไว้ ภาพที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระอุตสาหะเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎร ในพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดาร ภาพที่มีพระราชปฏิสันถารกับราษฎร และภาพที่กำลังพระราชทานพระราชดำริเพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นต่าง ๆ โดยมีพระเสโทหยาดย้อยอยู่บนพระพักตร์ คือภาพที่ปวงชนชาวไทยได้เห็นอยู่สม่ำเสมอ

จากการเสด็จเยี่ยมพสกนิกรและทรงงาน ได้เกิดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่าสี่พันโครงการในทุกภูมิภาค ซึ่งสอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ **ผลสำเร็จ** เป็นที่ประจักษ์แก่พสกนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่าและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติไปทั่วโลก โดยองค์การระหว่างประเทศ เช่น องค์การสหประชาชาติ ได้ทูลเกล้าฯถวายรางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์ และรางวัลรวมทั้งปริญญาบัตรในสาขาอื่น ๆ อีกมากมาย เป็นการถวายพระเกียรติคุณจากหลายสถาบัน หลายองค์กร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

แม้เมื่อสถานการณ์บ้านเมืองเกิดภาวะวิกฤติคับขัน ก็ด้วยเดชะพระบารมีและพระปรีชาญาณที่เปี่ยมด้วยพระเมตตา ช่วยดับไฟร้อนในแผ่นดินไทย ทำให้ผู้มีส่วนในเหตุการณ์เกิดสติ ยั้งคิด วิกฤติคลี่คลาย สิ้นสุดยุติลงได้ ชาติไทยจึงผ่านพ้นก้าวข้ามเหตุการณ์ที่เสี่ยงต่อการแตกแยก ล่มสลายของประเทศได้ หลายครั้ง หลายครา

ในปัจจุบัน แม้ประเทศไทยได้มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยมาเกือบ 80 ปีแล้วก็ตาม แต่ยังคงอยู่ในช่วงพัฒนาทางการเมืองในระยะเปลี่ยนผ่าน ซึ่งในสังคมย่อมมีความแตกต่างทางความคิดและผลประโยชน์ เกิดความขัดแย้ง เสี่ยงต่อการแตกแยกล่มสลายของประเทศ การมีสถาบันหลักของชาติเป็นสิ่งยึดมั่นร่วมกัน มีความสำคัญและจำเป็น เพื่อให้สังคมดำรงความผูกพันกันไว้ไม่แบ่งแยก ทำให้มีโอกาสแสวงหาสิ่งที่ดี และแปรเป็นพลังสร้างสรรค์จากความแตกต่างและความขัดแย้งได้

การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประเทศไทย เริ่มการปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาก่อนการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นธรรมเนียมปฏิบัติต่อเนื่องมายาวนานกว่า 800 ปี ผ่านเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มานานัปการ แต่ก็ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงสถานะของพระมหากษัตริย์ที่ทรงดำรงอยู่ในฐานะประมุขของประเทศ จวบจนก้าวเข้าสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้วยเหตุผล ดังนี้

1. สถาบันพระมหากษัตริย์และสังคมไทยมีความผูกพันกันอย่างใกล้ชิด แน่นแฟ้นมาอย่างสืบเนื่องยาวนาน เป็นความผูกพันทางประวัติศาสตร์ ศาสนา และประเพณี ที่พระมหากษัตริย์ใช้พระราชอำนาจในการปกครองเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามหลักทศพิธราชธรรม เป็นรากฐานความเชื่อและวัฒนธรรม ที่เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์เพื่อเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ

2. เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยคณะราษฎรได้กราบบังคมทูลฯ ร้องขอให้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานรัฐธรรมนูญ และขอให้ทรงอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ซึ่งได้ทรงลงพระปรมาภิไธยในพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475 ในวันที่ 27 มิถุนายน พุทธศักราช 2475 โดยไม่มีผู้ใดลงนามรับสนองพระบรมราชโองการเลย ซึ่งในทางกฎหมายมหาชน ต้องถือว่า ทรงสมัครพระราชหฤทัยจำกัดพระองค์เองอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญที่พระราชทานนั้น ทั้งนี้ เพื่อให้ราษฎรทั้งปวงปกครองกันเอง ดังปรากฏในพระราชหัตถเลขาทรงสละราชสมบัติตอนหนึ่ง ความว่า "ข้าพเจ้ามีความเต็มใจที่จะสละอำนาจอันเป็นของข้าพเจ้าอยู่เดิมให้แก่ราษฎรทั่วไป แต่ข่าพเจ้าไม่ยินยอมยกอำนาจทั้งหลายของข้าพเจ้าให้แก่ผู้ใด คณะใดโดยเฉพาะ เพื่อใช้อำนาจโดยสิทธิขาดและโดยไม่ฟังเสียงอันแท้จริงของประชาชนราษฎร" นับแต่นั้นเป็นต้นมา ประเทศไทยก็มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตราบจนทุกวันนี้

3. พระมหากษัตริย์ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทรงเป็นกลางทางการเมือง ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบอื่น เช่น ระบบประธานาธิบดี ที่สังกัดพรรคการเมือง ผู้ชนะการเลือกตั้งก็เป็นฝ่ายหนึ่ง ผู้แพ้การเลือกตั้งก็เป็นอีกฝ่ายหนึ่ง ความเป็นกลางทางการเมืองของพระมหากษัตริย์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับสังคมไทย ทำให้เกิดความสามัคคี แม้มีความแตกต่าง (Unity in Diversity) แม้เกิดวิกฤติคับขัน ด้วยพระบารมีของพระมหากษัตริย์ก็สามารถผ่านพ้นวิกฤติมาได้

4. ความเสียสละของพระมหากษัตริย์ที่ทรงปฏิบัติเพื่อประโยชน์สุขของปวงชน โดยเฉพาะในชั่วอายุของคนปัจจุบันซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ได้ทรงเสียสละทุ่มเทพระวรกายปฏิบัติพระราชกรณียกิจมากมาย บารมีที่พระองค์ทรงสร้าง มิได้เป็นเรื่องการสืบทอด แต่ด้วยพระปรีชาสามารถ พระวิริยอุตสาหะ และความมุ่งมั่น พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าแผ่นดินที่ไม่เพียงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ แต่ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ดีด้วย ชาวไทยทั้งมวลล้วนประจักษ์และเชื่อมั่นว่าการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นระบบการปกครองที่ดี และเหมาะสมสำหรับประเทศไทย ในอันที่จะยังให้เกิดความมั่นคงของชาติ และความผาสุขของประชาชนโดยทั่วกัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจอุทิศพระองค์ทั้งการปกป้องการดำรงความเป็นชาติไทย และการเสริมสร้างความผาสุกร่มเย็นของพสกนิกรไทยทุก ๆ ด้าน อย่างยากที่จะมีพระมหากษัตริย์พระองค์ใด ในปัจจุบันเสมอเหมือน สมดังพระราชปนิธานในพระปฐมบรมราชโองการ ความว่า “เราจะปกครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชน ชาวสยาม” ทุกประการ

ด้วยเหตุนี้ การเทิดทูนดำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อเป็นศูนย์รวมความผูกพันยึดโยงสถาบันต่าง ๆ ในชาติ ให้ดำรงความเป็นราชอาณาจักรอันไม่แบ่งแยก จึงเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกสี เป็นจุดร่วมสร้างความสามัคคีของคนในชาติ

แม้อาจมีความแตกต่างกันบ้างทางความคิดและผลประโยชน์ แต่ควรมีปณิธานสมานฉันท์ เป็นพลังสามัคคี ถวายความจงรักภักดีร่วมกัน ที่จะดำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์

****

การดำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์

1. ศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจที่ดี เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์

2. การสร้างความตระหนักและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ อาทิ

2.1) การเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ตามโอกาสที่เหมาะสม

2.2) ส่งเสริมและขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริ

2.3) เผยแพร่หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อให้ประชาชนนำไปใช้ประโยชน์

2.4) สร้างคำขวัญที่แสดงถึงพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพสกนิกรในพื้นที่

3. จัดให้มีกิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ (ปฏิบัติบูชา) เพื่อเทิดพระเกียรติหรือถวายเป็นพระราชกุศล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์

4. เฝ้าระวัง สร้างเครือข่าย เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำต่อสถาบัน 4 ประการ

4.1) **การจาบจ้วง** คือ การกล่าวถึง การพูดถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ในลักษณะที่ไม่บังควร ไม่เคารพ ไม่ถวายพระเกียรติ

4.2) **การล่วงละเมิด** คือ การวิพากษ์วิจารณ์ที่กระทบในสถานะและพระราชอำนาจตามโบราณราชประเพณี ที่พระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ในฐานะองค์พระประมุขสูงสุดที่ได้รับการเคารพเทิดทูน

4.3) **การหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ** คือ การกระทำใด ๆ ที่เป็นการดูหมิ่น ให้ร้าย ก่อให้เกิดผลด้านลบใด ๆ ต่อสถาบัน

4.4) **การมุ่งร้าย** คือ การกระทำหรือการแสดงออกซึ่งเจตนา ที่จะบั่นทอน ทำลายพระเกียรติ และการดำรงอยู่ของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสถาบันหลักของชาติ ซึ่งเป็นที่เทิดทูนสูงสุด ผู้ใดจะละเมิดมิได้

5. เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ให้อยู่เหนือความขัดแย้ง เพื่อเป็นศูนย์รวมจิตใจ ความรัก และความสามัคคีของคนในชาติ

การดำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ มิใช่เพื่อการคงอยู่และประโยชน์ของสถาบัน แต่เป็นการรักษาสถาบันหลักของชาติ เพื่อเป็นศูนย์รวมแห่งความผูกพันและเพื่อการดำรงอยู่ของประเทศ และประโยชน์ของประชาชนในการเดินทางก้าวข้ามการเมืองการปกครองในระยะเปลี่ยนผ่าน (Transitional Period) ไปสู่การเป็นประเทศประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ (Mature) และยั่งยืน

การเทิดทูนดำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์
เป็นหน้าที่ของคน ทุกกลุ่ม ทุกสี
เป็นจุดร่วมสร้างความสามัคคีของคนในชาติ
ดำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ไว้ได้ = รักษาชาติไทยไว้ได้

****

แบบรายงานการคัดเลือกสถานศึกษาดำเนินการนำร่อง

จัดตั้ง ศูนย์เรียนรู้พระราชกรณียกิจและขยายผลพระราชดำริในสถานศึกษา

ตามแผนงานส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติในระดับพื้นที่

อำเภอ.....

ลำดับ	ชื่อสถานศึกษา	สถานที่ตั้ง/โทรศัพท์/โทรสาร เว็บไซต์	ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา/หมายเลขโทรศัพท์มือถือ
๑			
ฯ			

ลงชื่อ ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง นายอำเภอ.....